

V úlohách 1, 2, 4.1, 4.2, 6, 7, 8 a 16 přepište do záznamového archu pouze výsledky.

1 bod

- 1 Vypočtěte, o kolik se liší druhá mocnina čísla 16 a druhá odmocnina z čísla 16. druhá mocnina čísla 16 - druhá odmocnina čísla 16

$$16^2 - \sqrt{16} = 256 - 4 = \underline{\underline{252}}$$

max. 2 body

2

- 2.1 Cesta tam trvala 1 hodinu a 14 minut. Zpáteční cesta byla o 46 minut kratší.

Vypočtěte v hodinách a minutách, jak dlouho trvala celá cesta (tam i zpět).

$$\text{tam} = 1 \text{ h } 14 \text{ min} = 74 \text{ min}$$

$$\text{zpět} = 74 - 46 = 28 \text{ min}$$

$$74 + 28 = 102 \text{ min} = \underline{\underline{1 \text{ h } 42 \text{ min}}}$$

- 2.2 Když jsme z nádoby zcela naplněné vodou vylili $0,12 \text{ m}^3$ vody, v nádobě zbylo ještě 4500 cm^3 vody.

Vypočtěte v litrech objem nádoby.

$$0,12 \text{ m}^3 = 120 \text{ dm}^3$$

$$4500 \text{ cm}^3 = 4,5 \text{ dm}^3$$

$$7l = 1 \text{ dm}^3$$

$$\begin{array}{r} 120,0 \\ + 4,5 \\ \hline 124,5 \end{array} \text{ l}$$

Doporučení: Úlohy 3, 4.3 a 5 řešte přímo v záznamovém archu.

max. 4 body

- 3 Vypočtěte a výsledek zapište zlomkem v základním tvaru.

$$3.1 \frac{1}{2} + \frac{8}{5} \cdot \left(\frac{3}{8} - \frac{1}{6} \right) = \frac{1}{2} + \frac{8}{5} \cdot \frac{9-4}{24} = \frac{1}{2} + \frac{8}{5} \cdot \frac{1}{24} = \frac{1}{2} + \frac{1}{30} =$$
$$= \frac{3+2}{6} = \frac{5}{6}$$

$$3.2 \frac{\frac{7}{4}-\frac{4}{7}}{\frac{7}{7}-\frac{4}{7}} = \frac{\frac{7}{4}-\frac{4}{7}}{\frac{7}{7}-\frac{4}{7}} = \frac{\frac{7-16}{4}}{\frac{49-4}{7}} = -\frac{9}{4} \cdot \frac{45}{7} =$$
$$= -\frac{9}{4} \cdot \frac{7}{45} = -\frac{7}{20}$$

V záznamovém archu uvedete v obou částech úlohy celý postup řešení.

$$a^2 - b^2 = (a+b)(a-b)$$

$$4 \quad (a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$$

max. 4 body

4.1 Rozložte na součin:

$$(4a)^2 - 9 \cdot 9 = 16a^2 - 81 = \underline{\underline{(4a-9)(4a+9)}}$$

4.2 Umocněte a zjednodušte (výsledný výraz nesmí obsahovat závorky):

$$\left(\frac{3y}{2} + 2\right)^2 = \left(\frac{3y}{2}\right)^2 + \cancel{\frac{8}{1}} \cdot \frac{3y}{2} \cdot \frac{2}{1} + 2^2 = \frac{9}{4}y^2 + 6y + 4$$

4.3 Zjednodušte a **rozložte na součin**:

$$(3n+7) \cdot (-4n+3n) + n \cdot (4n+9) =$$

$$-12n^2 + \underline{9n^2} - \underline{28n} + \underline{21n} + \underline{4n^2} + \underline{9n} = n^2 + 2n = n(n+2)$$

V záznamovém archu uveděte pouze v podúloze 4.3 celý **postup řešení**.

max. 4 body

5   **Řešte rovnici:**

5.1

$$2,5 \cdot (2x - 0,4) + x = 2,5x + 0,4 \quad | \cdot 10$$

$$25(2x - 0,4) + 10x = 25x + 4$$

$$50x - 10 + 10x = 25x + 4$$

$$35x = 14 \quad | : 35$$

$$x = \frac{14}{35} = \frac{2}{5}$$

$$5x - 1 + x = 2,5x + 0,4$$

$$3,5x = 1,4 \quad | : 3,5$$

$$x = 0,4$$

5.2

$$y - \frac{2-5y}{10} = \frac{5y-8}{15} - 2 \quad | \cdot 30$$

$$30y - 3(2-5y) = 2(5y-8) - 60$$

$$30y - 6 + 15y = 10y - 16 - 60$$

$$35y = -60 \quad | : 35$$

$$\underline{\underline{y = -2}}$$

V záznamovém archu uveděte v obou částech úlohy celý **postup řešení** (zkoušku nezapisujte).

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 6

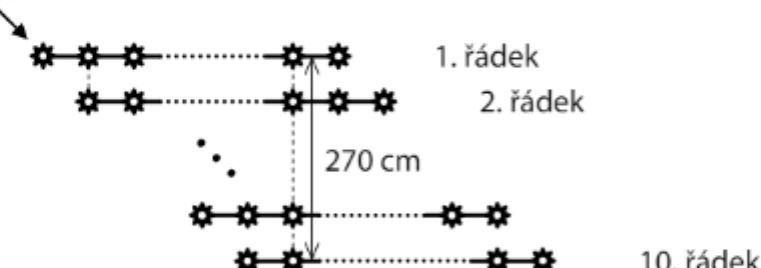
Na záhonu je v každém z 10 řádků stejný počet květin. První květina ve druhém a každém dalším řádku je vždy na úrovni druhé květiny předchozího řádku.

Rozestupy mezi sousedními květinami v řádcích i sloupcích jsou stejné.

Květiny v 1. a 10. řádku, které jsou ve stejném sloupci, mají vzdálenost 270 cm.

Předposlední květina v 1. řádku je ve stejném sloupci jako druhá květina v 10. řádku.

1. květina

(Při výpočtech rozměry květin zanedbáváme.)

(CZVV)

max. 2 body

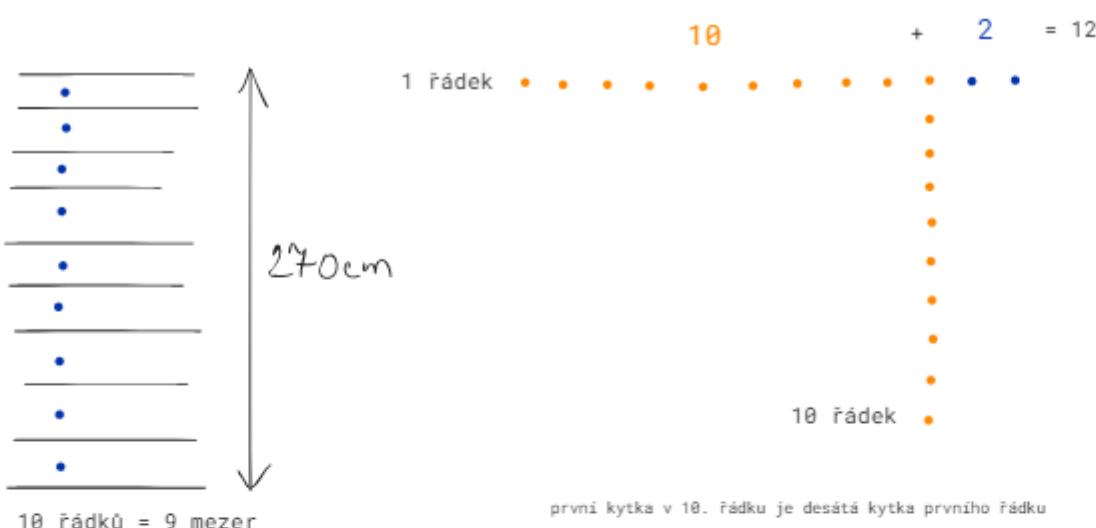
6 Vypočtěte

6.1 v cm rozestup mezi sousedními květinami,

30 cm

6.2 počet květin vysázených v jednom řádku.

12 květin

$$270 : 9 = 30$$

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 7

Dvě bagety a 5 housek váží o 480 gramů více než 1 bageta, ale o 40 gramů méně než 3 bagety. Všechny bagety jsou stejné, rovněž housky jsou stejné.

(CZVV)

max. 3 body

7 Vypočtěte, kolik gramů váží

7.1 bageta, 260 g

7.2 houska. 44 g

$$\text{hmotnost 1 bagety} = x$$

$$\text{hmotnost 1 housky} = y$$

$$2x + 5y = 1x + 480$$

$$2x + 5y = 3x - 40$$

$$x + 480 = 3x - 40$$

$$2x = 520$$

$$x = 260$$

Bageta váží 260 g.

$$2 \cdot 260 + 5y = 260 + 480$$

$$520 + 5y = 740$$

$$5y = 220$$

$$y = 44$$

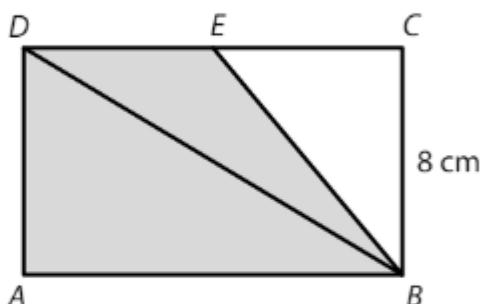
Houska váží 44 g.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 8

Obdélník $ABCD$ má stranu BC délky 8 cm. Na straně CD leží bod E .

Obdélník je rozdělen úsečkami BE a BD na tři trojúhelníky.

Obsahy trojúhelníků BCE a BED jsou stejné, a to 24 cm^2 .

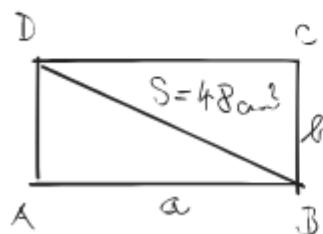
$$\begin{aligned} S &= \frac{1}{2} ab \\ S &= \frac{a \sqrt{a}}{2} \\ S &= \frac{(a+c)r}{2} \end{aligned}$$

(CZV)

8 Vypočtěte

- 8.1 v cm^2 obsah **líchoběžníku** $ABED$,
8.2 v cm obvod **líchoběžníku** $ABED$.

max. 4 body

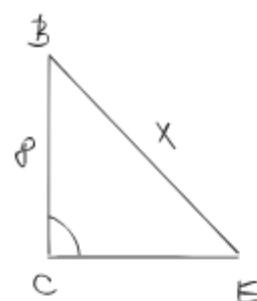

$$S = 48 + 48 = 96 \text{ cm}^2$$

$$96 = a \cdot b$$

$$96 = a \cdot 8$$

$$a = 12 \text{ cm}$$

$$S = 24 \text{ cm}^2$$

$$S = \frac{a \cdot r \cdot a}{2}$$

$$24 = a \cdot \frac{8}{2}$$

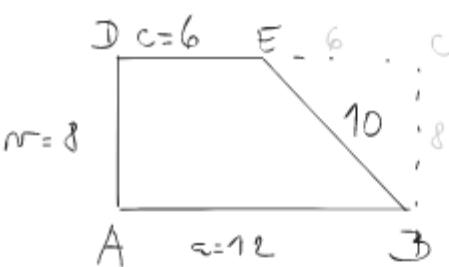
$$a = 6 \text{ cm}$$

$$x^2 = 6^2 + 8^2$$

$$x^2 = 36 + 64$$

$$x^2 = 100$$

$$x = \sqrt{100} = 10 \text{ cm}$$

$$S = \frac{(a+c)r}{2}$$

$$S = \frac{(12+6)8}{2}$$

$$S = 72 \text{ cm}^2$$

$$O = a + b + c + d$$

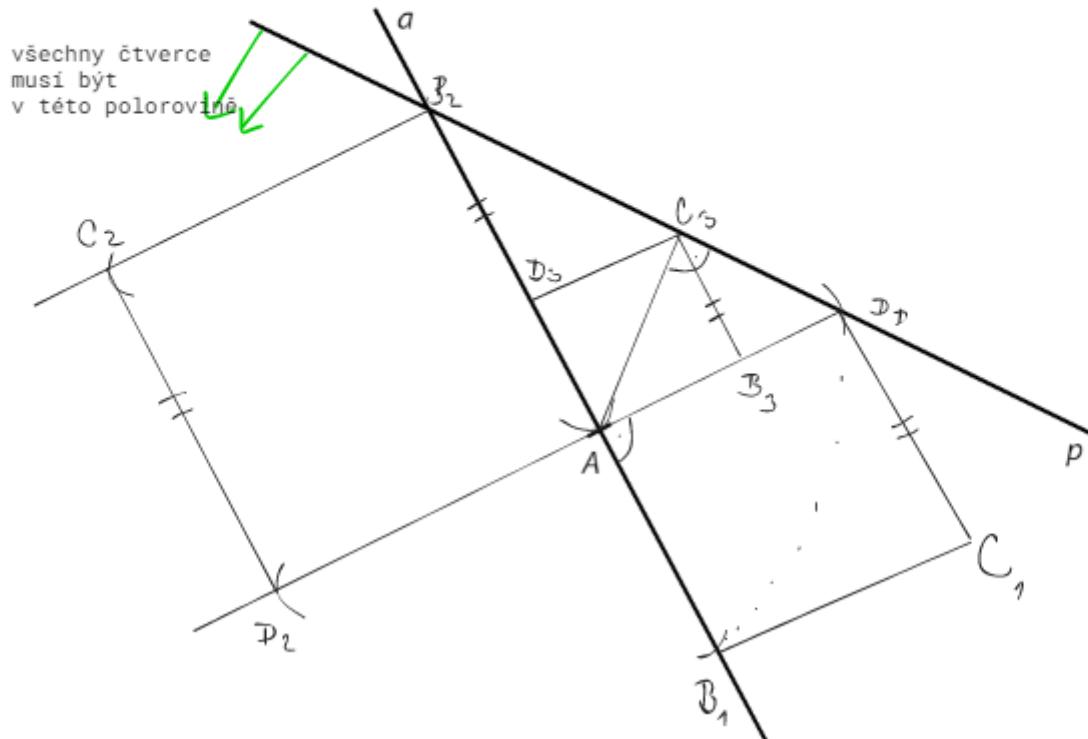
$$O = 12 + 10 + 6 + 8$$

$$O = 36 \text{ cm}$$

Doporučení pro úlohy 9 a 10: Rýsujte přímo do záznamového archu.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 9

V rovině leží přímka p a přímka a procházející bodem A .

(CZV)

max. 3 body

9 Bod A je vrchol čtverce $ABCD$.

Na přímce p leží jeden ze zbývajících vrcholů B, C, D tohoto čtverce
a strana AB leží na přímce a .

Celý čtverec leží **v jedné polorovině** s hraniční **přímkou** p .

Sestrojte vrcholy B, C, D čtverce $ABCD$, **označte** je písmeny a čtverec **narýsujte**.

Najděte všechna 3 řešení.

V záznamovém archu obtáhněte celou konstrukci **propisovací tužkou** (čáry i písmena).

1. bodem A vedeme kolmici k přímce a; na průsečíku s přímkou p se nachází bod D; vzdálenost AD je shodná se vzdáleností AB a stejná jako BC -> dokončíme čtverec

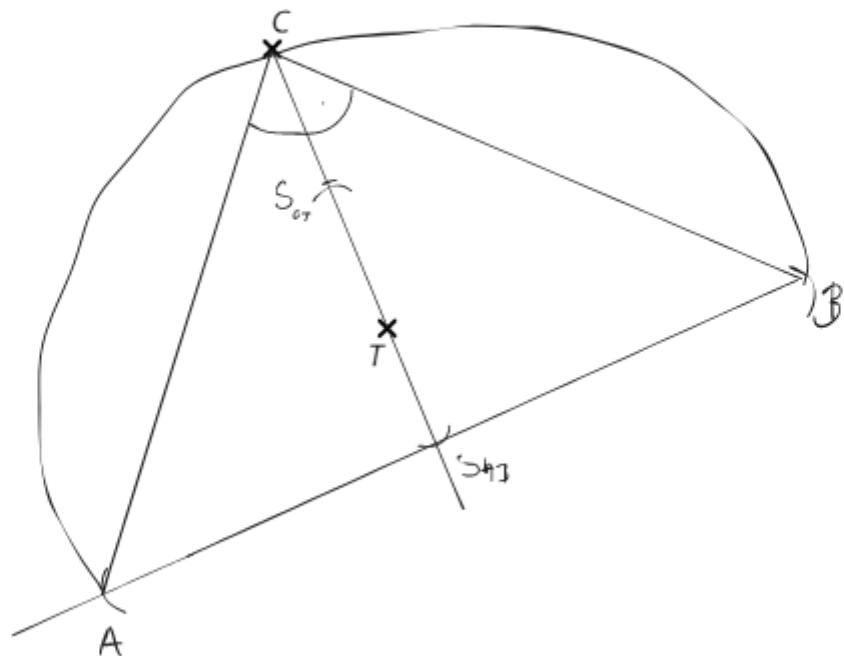
2. na průsečíku přímek a a p se nachází bod B; známe velikost strany a druhého čtverce -> dokončíme čtverec

3. narýsujeme kolmici k přímce p, která prochází bodem A; na přímce p jsme získali bod C, kterým vedeme rovnoběžku s některou ze stran čtverců, který už máme nebo můžeme najít střed úhlopříčky a sestrojí kolmici.

omlouvám se za kvalitu náčrtku...

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 10

V rovině leží body C, T .

(CZVV)

max. 3 body

- 10** Bod C je vrchol **rovnoramenného pravoúhlého** trojúhelníku ABC
s pravým úhlem při vrcholu C .
Bod T je těžiště trojúhelníku ABC .

Sestrojte vrcholy A, B trojúhelníku ABC , **označte** je písmeny a trojúhelník **naryšujte**.

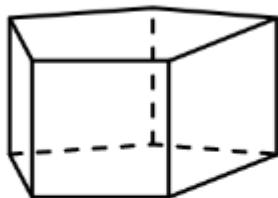
V záznamovém archu obtáhněte celou konstrukci **propisovací tužkou** (čáry i písmena).

1. naryšujeme polopřímku CT ; najdeme střed CT ; těžiště leží ve dvou třetinách těžnice, takže vzdálenost TS_{CT} je stejná jako S_{AB} .
2. trojúhelník je rovnoramenný, takže těžnice je zároveň osou souměrnosti; vedeme kolmici bodem S_{AB} .
3. střed AB je středem Thaletovy kružnice; průsečíky kružnice a kolmice jsou body A a B .

omlouvám se za kvalitu náčrtku...

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 11

Podstavou kolmého pětibokého hranolu je pětiúhelník o obvodu 20 cm a obsahu 24 cm². Všechny hrany hranolu mají stejnou délku.

(CZVV)

$$\begin{aligned}O &= 5 \cdot a \\20 &= 5 \cdot a \\a &= 4 \text{ cm}\end{aligned}$$

max. 4 body

- 11 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (11.1–11.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

11.1 Součet délek všech hran hranolu je 60 cm.

A	N
☒	☐

11.2 Obsah podstavy je o polovinu větší než obsah jedné boční stěny hranolu.

☒	☐
-------------------------------------	--------------------------

11.3 Objem hranolu je 96 cm³.

☒	☐
-------------------------------------	--------------------------

1. hran je celkem 15 (10 podstavy, 5 svislých) $\rightarrow 15 \cdot 4 = 60 \text{ cm}$

2. obsah boční stěny $\rightarrow S = 4 \cdot 4 = 16 \text{ cm}^2$, polovina z 16 je 8 a $16+8 = 24 \text{ cm}^2$

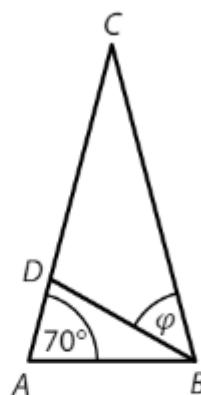
3. $V = Sp.v = 24 \cdot 4 = 96 \text{ cm}^3$

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 12

V rovnoramenném trojúhelníku ABC má vnitřní úhel při základně AB velikost 70°.

Na straně AC leží vrchol D rovnoramenného trojúhelníku ABD se základnou AD.

Uvnitř trojúhelníku je vyznačen úhel φ s rameny BC a BD.

(CZVV)

2 body

- 12 Jaká je velikost úhlu φ ?

Velikosti úhlů neměřte, ale vypočtěte.

- A) 30°
- B) 35°
- C) 40°
- D) 45°
- E) větší než 45°

Trojúhelník ABD je rovnoramenný, takže u vrcholu B je úhel o velikosti 40° ($180^\circ - 70^\circ - 70^\circ = 40^\circ$)

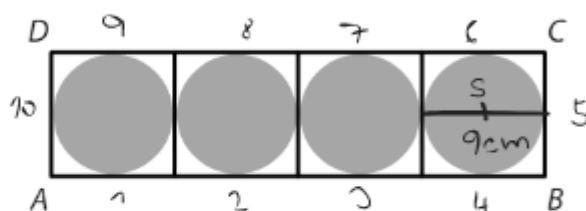
Úhel ABC má velikost 70°

Úhel DBA má velikost $70^\circ - 40^\circ = 30^\circ$

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 13

Obdélník $ABCD$ je možné rozdělit na čtyři shodné čtverce v jedné řadě.

V každém čtverci je tmavý kruh, který se dotýká všech stran tohoto čtverce.
Obvod jednoho tmavého kruhu je $\sigma = \pi \cdot 9 \text{ cm}$.

$$\sigma = \pi \cdot d$$

$$d = 9 \text{ cm}$$

(CZVV)

2 body

13 Jaký je obvod obdélníku $ABCD$?

- A) menší než 45 cm
- B) 45 cm
- C) 60 cm
- D) 72 cm
- E) 90 cm

$$\sigma = 10 \cdot 9$$

$$\sigma = 90 \text{ cm}$$

_____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

Celou plochu haly by uklidilo 10 nepřetržitě pracujících čisticích strojů společně za 12 hodin.
Každý čisticí stroj uklidí za tentýž čas stejně velkou část plochy.

V sobotu pracovalo pouze 5 čisticích strojů a za 18 hodin uklidilo větší část plochy haly.
Zbývající plochu haly uklidily stroje v neděli.

(CZVV)

2 body

14 Kolik procent plochy haly uklidily stroje v neděli?

- A) méně než 25 %
- B) 25 %
- C) 30 %
- D) 35 %
- E) více než 35 %

10 strojů ..... 12 hodin

5 strojů ..... 24 hodin -> NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST (poloviční počet strojů, vykoná stejnou práci za dvojnásobný čas)

Celou halu uklidí 5 strojů za 24 hodin.

100 % = 24 hodin

x% = 18 hodin

x = 1800/24=75 %

Za 18 hodin uklidí 5 strojů 75 % plochy haly, zbývá 25 %.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 15

Ve městě jsou tři střední školy.

Na školu X se přihlásilo 450 žáků. Přihlášených žáků bylo o 150 % více než přijatých.

Na školu Y se přihlásilo o 50 % více žáků než na školu X. Na školu Y bylo přijato 40 % přihlášených žáků.

Na školu Z se přihlásilo 300 žáků, což je o třetinu žáků více, než na ni bylo přijato.

(CZVV)

max. 6 bodů

15 Přiřaďte ke každé otázce (15.1–15.3) odpovídající odpověď (A–F).

15.1 Kolik žáků bylo přijato na školu X?

A

15.2 Kolik žáků bylo přijato na školu Y?

D

15.3 Kolik žáků bylo přijato na školu Z?

C

A) 180

B) 200

C) 225

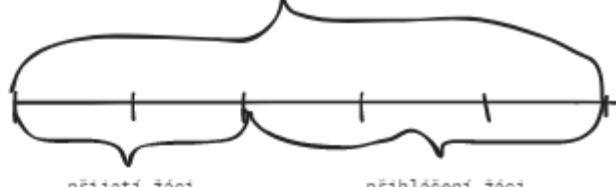
D) 270

E) 300

F) jiný počet

450

1)

- přihlášených žáků bylo 150 % přijatých, takže 1,5 x více přijati žáci tedy odpovídají dvěma pětinám celkového počtu žáků jedna pětina ze 450 je 90 žáků, dvě pětiny 180 žáků

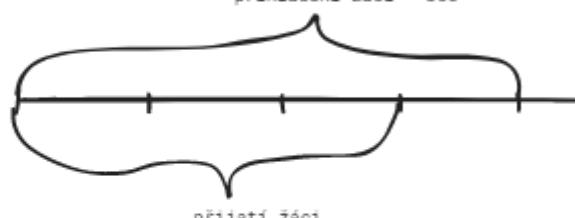
2)

50 % ze 450 je 225, celkem se tedy na školu Y přihlásilo 675 žáků. 40 % ze 675 je $675 \cdot 0,4 = 270$

675
· 0,4
270

přihlášení žáci = 300

3)

$$300 = \frac{4}{3}$$

$$\frac{1}{3} = 75$$

$$\frac{3}{3} = 225$$

$$300 : 4 = 75$$

20